

لَشْرَلْجَمْ لَرْجَمْ

دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی

گروه مدیریت

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان :

سنجهش عملکرد زنجیره تامین بر مبنای اهداف استراتژیک مالی در شرکت پالایش نفت آبادان

استاد راهنما:

دکتر علی مهرابی

استاد مشاور:

دکتر ادریس محمودی

نگارنده:

الهام ناصری محرزی

شهریور ۱۳۹۳

تقدیم به

روح پرفتح پدر بزرگوارم

و

مادر عزیزم که با دعای خیرش همراهم بود

باشد که قطره ای از دریای بیکران محبت هایشان را سپاس گفته باشم.

از دست وزبان که برآید کن عهد شکرش به درآید

سپاس ایزد منان را که توفیق فraigیری علم را بمن عطا فرمود و مرا در کوران مشکلات و سختی هایاری نمود، تا این پایان نامه را با موفقیت به پایان برسانم.

در طول دوران تحصیل و تهیه این پایان نامه از راهنماییها و مساعدت های استادان و دوستان عزیزی بهره برده ام که در اینجا لازم است از همه ایشان مراتب سپاس قلبی و تشکر خالصانه خود را داشته باشم:

از استاد فرهیخته جناب آقای دکتر علی مهرابی به پاس حمایتهای علمی ارزشمندشان

،

از استاد گرامی جناب آقای دکتر ادریس محمودی به پاس راهنماییهای راهگشا ایشان
و

از مسئولین محترم شرکت پالایش نفت آبادان، بالخصوص جناب آقا یان مهندس مزرعه و
جمالی به پاس همکاری بی شائبه شان

صمیمانه سپاسگزارم.

نام خانوادگی: ناصری محرزی	نام: الهام
عنوان پایان نامه: سنجش عملکرد زنجیره تامین بر مبنای اهداف استراتژیک مالی در شرکت پالایش نفت آبادان	
استاد راهنمای: دکتر علی مهرابی	استاد مشاور: ادریس محمودی
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد	گرایش: مالی
محل تحصیل(دانشگاه): شهید چمران اهواز	رشته: مدیریت بازرگانی
دانشکده: اقتصاد و علوم اجتماعی	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۳/۰۶/۲۵	تعداد صفحه: ۱۷۳
کلیدواژه ها: مدیریت زنجیره تامین، اهداف استراتژیک مالی، مدل مرجع عملیات زنجیره تامین، مدل تحلیل سلسه مراتب فازی، شرکت پالایش نفت آبادان.	
چکیده:	هدف اصلی این پژوهش استفاده از یک روش سنجش کارایی است که بتواند عملکرد فرآیندهای زنجیره تامین را با تدبیر مالی شرکت پالایش نفت آبادان مرتبط سازد. این روش از طریق نشان دادن و بکار گیری ارتباط میان عملکرد فرآیندهای زنجیره تامین و عملکرد مالی یک شرکت انجام می شود. مدل فرآیندهای سلسه مراتب تحلیلی فازی بکار گرفته شد تا ارتباط میان عملکرد فرآیندهای زنجیره تامین با کارایی مالی شرکت از طریق تعیین وزن های اهمیت نسبی کارایی زنجیره تامین با توجه به اولویت های کارایی مالی، برقرار شود. این پژوهش همچنین یک شاخص ارتباط مالی زنجیره تامین (SCFLI) را مورد استفاده قرار می دهد تا از آن طریق میزان ارتباط کارایی فرآیندهای زنجیره تامین را با اهداف تدبیر مالی شرکت مورد سنجش قرار دهد. این شاخص یک ابزار مؤثر در مدیریت زنجیره تامین فراهم می کند تا از آن طریق بتوان بازخورد مستمر از کارایی زنجیره تامین داشت و اقدامات اصلاحی مناسب را تشخیص داد. مرتبط کردن کارایی فرآیندهای زنجیره تامین با اهداف مالی شرکت، کمپانی ها را قادر می سازد برتری های رقابتی کسب کنند و استراتژی هایی تدوین کنند که موجب بهبود مدیریت زنجیره تامین از طریق ارتباط چنین استراتژی هایی با کانون توجه در بهبود کارایی مالی گردد. نتایج تحقیق نشان داد که معیارهای هزینه و مدیریت دارایی عملکرد زنجیره تامین در دو بخش سودآوری و کارایی در تدوین استراتژی مالی شرکت پالایش نفت آلبان در اولویت قرار دارند.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

۱-۱	مقدمه
۱-۲	شرح و بیان مسأله تحقیق
۱-۳	اهمیت و ضرورت تحقیق
۱-۴	اهداف تحقیق
۱-۵	پرسش ها و مدل پیشنهادی تحقیق
۱-۶	تعريف اصلاحات و مفاهیم مهم تحقیق
۱-۷	روش تحقیق
۱-۸	جامعه مورد مطالعه، نوع و حجم نمونه
۱-۹	قلمر و مکانی، زمانی و موضوعی تحقیق
۱-۱۰	ساختار پایان نامه
۱-۱۱	خلاصه فصل

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱-۲	مقدمه
۲-۱	مفهوم زنجیره تأمین
۲-۲	مدیریت زنجیره تأمین
۲-۳	انواع زنجیره تأمین
۲-۴	شرکت
۲-۴-۱	زنジره تأمین پایه ای
۲-۴-۲	زنジره تأمین گسترده
۲-۴-۳	زنジره تأمین نهایی

۳۳	۵-۲ چارچوب مدیریت زنجیره تامین.....
۳۴	۱-۵-۲ فرآیندهای زنجیره‌ی تأمین.....
۳۵	۲-۵-۲ اجزای مدیریت زنجیره‌ی تأمین.....
۴۲	۳-۵-۲ ساختار زنجیره تأمین.....
۴۳	۶-۲ عملکرد زنجیره تأمین.....
۴۶	۷-۲ مدل های سنجش عملکرد زنجیره تأمین.....
۴۸	۱-۷-۲ ABC: هزینه یابی مبتنی بر فعالیت.....
۴۸	۲-۷-۲ FLR : بررسی چارچوب لجستیک.....
۴۸	۳-۷-۲ BSC: کارت امتیازی متوازن.....
۴۹	۴-۷-۲ SCOR: مدل مرجع عملیات زنجیره تأمین.....
۴۹	۵-۷-۲ چارچوب GSCF.....
۴۹	۶-۷-۲ حسابرسی ASLOG.....
۵۰	۷-۷-۲ SASC: حسابرسی استراتژیک زنجیره تأمین.....
۵۰	۸-۷-۲ EVALOG: جهانی.....
۵۰	۹-۷-۲ WCL: مدل لجستیک کلاس جهانی.....
۵۱	۱۱-۷-۲ SCM/SME.....
۵۱	۱۲-۷-۲ APICS: انجمن مدیریت عملیات.....
۵۲	۱۳-۷-۲ ECR: پاسخگویی مؤثر در مقابل مشتری.....
۵۲	۱۴-۷-۲ EFQM: مدل تعالی.....
۵۲	۱۵-۷-۲ SCALE: ارزیابی سطح مربوط به مشاور زنجیره تأمین.....
۵۳	۱۶-۷-۲ SPM: مدل سود استراتژیک.....
۶۷	۸-۲ مدل مرجع عملیات زنجیره تأمین (SCOR).....

۶۹	SCOR به حل ۵ چالش اساسی زنجیره تأمین کمک میکند.....	۱-۸-۲
۶۹	۱- خدمات مشتریان عالی.....	۱-۱-۸-۲
۷۰	۲- کنترل هزینه.....	۲-۱-۸-۲
۷۰	۳- برنامهریزی و مدیریت خطر.....	۳-۱-۸-۲
۷۱	۴- مدیریت روابط با تأمین کننده / شریک.....	۴-۱-۸-۲
۷۱	۵- استعداد.....	۵-۱-۸-۲
۷۲	۲- دستیابی به برتری در زنجیره تأمین.....	۲-۸-۲
۷۳	۳- نحوه ی کار SCOR: روابط حرف اول را میزنند.....	۳-۸-۲
۷۴	۴- ساختار SCOR.....	۴-۸-۲
۷۵	۵- مدل مرجع عملیات زنجیره تأمین شامل این موارد است.....	۵-۸-۲
۷۶	۱- معیارهای عملکرد.....	۱-۵-۸-۲
۷۹	۲- فرآیندها.....	۲-۵-۸-۲
۸۲	۳- شیوه های برتر در SCOR.....	۳-۵-۸-۲
۸۵	۴- نیروی کار در SCOR.....	۴-۵-۸-۲
۸۸	۹- مطالعات و پژوهشهای علمی مرتبط.....	۹-۲
۹۸	۱۰- مدل مفهومی پژوهش.....	۱۰-۲
۹۹	۱۱- آشنایی با شرکت پالایش نفت آبادان.....	۱۱-۲
۹۹	۱-۱۱- تاریخچه و موقعیت جغرافیایی.....	۱-۱۱-۲
۱۰۳	۲-۱۱- اهداف کلان.....	۲-۱۱-۲
۱۰۳	۳-۱۱- چشم انداز شرکت پالایش نفت آبادان.....	۳-۱۱-۲
۱۰۴	۴-۱۱- خط مشی.....	۴-۱۱-۲
۱۰۴	۵-۱۱- ارزش های سازمانی شرکت پالایش نفت آبادان.....	۵-۱۱-۲

۱۰۵ ۱۲-۲ خلاصه فصل

فصل سوم: روش شناسی تحقیق

۱۰۷ ۱-۳ مقدمه

۱۰۷ ۲-۳ نوع روش مطالعه

۱۰۸ ۳-۳ روش جماعت‌آوری داده ها

۱۰۹ ۴-۳ جامعه آماری، روش نمونه گیری و حجم نمونه

۱۱۰ ۵-۳ ابزار سنجش

۱۱۰ ۶-۳ طراحی پرسشنامه

۱۱۲ ۷-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها

۱۱۹ ۸-۳ روش تحلیل سلسله مراتبی

۱۲۱ ۹-۳ روش تحلیل سلسله مراتبی فازی

۱۲۲ ۱۰-۳ ساختار ریاضی مدل تحلیل سلسله مراتبی فازی FAHP

۱۲۶ ۱۱-۳ مدل ارائه شده توسط الگازار و همکاران

۱۲۸ ۱۲-۳ مدل SCOR

۱۲۹ ۱۳-۳ تحلیل نسبت دوپونت

۱۳۰ ۱۴-۳ خلاصه فصل

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۱۳۲ ۱-۴ مقدمه

۱۳۳ ۲-۴ آمار توصیفی

۱۳۶ ۳-۴ آمار استنباطی

۱۴۹ ۴-۴ خلاصه فصل

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۵۲	۱-۵ مقدمه
۱۵۴	۲-۵ خلاصه تحقیق
۱۵۴	۳-۵ نتایج و بحث تحقیق
۱۵۵	۴-۵ موانع و محدودیتهای مبتنی بر تحقیق
۱۵۵	۵-۵ پیشنهادات تحقیق
۱۵۵	۱-۵-۵ پیشنهادات کاربردی
۱۵۸	۲-۵-۵ پیشنهادات برای پژوهش های آتی
	منابع و مأخذ
۱۶۰	منابع فارسی
۱۶۱	منابع لاتین
۱۷۱	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحة
جدول (۱-۱) تعریف مولفه های مدل scor ۱۱	
جدول (۱-۲): تلفیقی از مقالات مختلف در خصوص اجزای مدلی بیت زنجیه تامین ۳۷	
جدول (۲-۲): تعاریف مولفه های ارائه شده در مدل scor ۴۶	
جدول (۳-۲): مدل های سنجش عملکرد زنجیه تامین زنجیه تامین شناخته شده ۵۴	
جدول (۴-۲): وئیگی مدل های سنجش عملکرد معرفی شده ۶۴	
جدول (۵-۲): نقاط قوت و ضعف برخی از مشهورترین مدل های ارزیابی عملکرد ۶۶	
جدول (۶-۲): خاصیت های مرکزی مدل SCOR ۷۷	
جدول (۷-۲): سطوح فرآندی scor ۸۰	
جدول (۸-۲): انواع مختلف شریه های scor ۸۳	
جدول (۱-۴): اطلاعات مالی شرکت پالایش نفت آبادان ۱۳۷	
جدول (۲-۴) : نمونه ای از ماتریس مقایسه زوجی فازی برای معظلهای سودآوری ۱۳۹	
جدول (۳-۴) : نمونه ای از ماتریس مقایسه زوجی فازی برای معظلهای کارایی ۱۳۹	
جدول (۴-۴) : جدول مقایسه زوجی نهایی معظلهای سودآوری ۱۳۹	
جدول (۵-۴) : جدول مقایسه زوجی نهایی معظلهای کارایی ۱۴۰	
جدول (۶-۴) : محاسبه مجموع سطرها برای وزن های بدست آمده برای معظلهای سودآوری ۱۴۰	
جدول (۷-۴) : محاسبه مجموع سطرها برای وزن های بدست آمده برای معظلهای کلوایی ۱۴۰	
جدول (۸-۴) : محاسبه مجموع کل وزن های سطrix برای معظلهای سودآوری ۱۴۱	
جدول (۹-۴) : محاسبه مجموع کل وزن های سطrix برای معظلهای کارایی ۱۴۱	
جدول (۱۰-۴) : محاسبه معکوس مجموع وزنی معظلهای سودآوری ۱۴۱	
جدول (۱۱-۴) : محاسبه معکوس مجموع وزنی معظلهای کارایی ۱۴۱	

جدول (۱۲-۴) : محاسبه Si برای معکله‌های سودآوری.....	۱۴۲
جدول (۱۳-۴) : محاسبه Si برای معکله‌های کارایی.....	۱۴۲
جدول (۱۴-۴) : محاسبه درجه بزرگی مقدار Si برای معکله‌های زنجیه تأمین در بخش سودآوری.....	۱۴۲
جدول (۱۵-۴) : محاسبه درجه بزرگی مقدار Si برای معکله‌های زنجیه تأمین در بخش کارایی.....	۱۴۳
جدول (۱۶-۴) : ارزشیابی نرخ عملکرد، وزن و میزان اولویت معکله‌های زنجیه تأمین در بخش سودآوری ..	۱۴۳
جدول (۱۷-۴) : ارزشیابی نرخ عملکرد، وزن و میزان اولویت معکله‌های زنجیه تأمین در بخش کارایی.....	۱۴۴
جدول (۱۸-۴) : شاخص تصادفی.....	۱۴۶
جدول (۱-۵) استراتژی سطح بالای زنجیه تأمین.....	۱۵۷

فهرست اشکال و نمودارها

عنوان	صفحة
شکل (۱-۱): مدل پیشنهادی تحقیق	۸
شکل (۱-۲): شرکت	۳۱
شکل (۲-۲): زنجیه تامین پایه ای	۳۱
شکل (۳-۲): زنجیه تامین گسترده	۳۲
شکل (۴-۲): زنجیه تامین نهایی	۳۲
شکل (۵-۲): چارچوب مدیریت زنجیه تامین	۳۳
شکل (۶-۲) ساختار scor	۷۵
شکل (۷-۲): مدل پیشنهادی تحقیق	۹۸
شکل (۱-۳): فرم پرسشنامه برای تهی مقایسه ای اهمیت فاکتورهای عملکرد مالی	۱۱۳
شکل (۲-۳): اتصال معکله های عملکرد مدل SCOR به فاکتورهای عملکرد مالی	۱۱۶
شکل (۳-۳): چارچوب سلسله مراتب توسعه گفته برای اتصال عملکرد فرآیندهای زنجیه تامین	۱۱۶
شکل (۴-۳): اتصال عملکرد فرآیندهای زنجیه تامین به اهداف استراتژیک مالی شرکت	۱۱۹
شکل (۵-۳): مراحل فرآیند تحلیل سلسله مراتبی	۱۲۱
شکل (۶-۳):تابع عضویت اعداد مثلث در محيط فازی	۱۲۳
شکل (۷-۳) تابع عضویت فازی برای متغیرهای زبانی	۱۲۴
شکل (۱-۴): روال کار برای بررسی مدل مفهومی	۱۳۶
شکل (۲-۴) : مدل مفهومی تدوین استراتژی مالی شرکت پالایش نفت آبادان بر اساس اولویت معکله ها	۱۴۷
نمودار (۱-۴): توزیع سن پاسخ دهندهای نمونه آماری	۱۳۴
نمودار (۲-۴): توزیع مدرک تحصیلی پاسخ دهندهای نمونه آماری	۱۳۴
نمودار (۳-۴): توزیع سابقه اشتغال پاسخ دهندهای نمونه آماری	۱۳۵

نمودار (۴-۴): توزیع جایگاه سازمانی پاسخ دهنده‌گان نمونه آماری ۱۳۶

فصل اول:

همات "تختیخن"

۱-۱ مقدمه

به دلیل رقابت‌های شدید داخلی و بین‌المللی که امروزه وجود دارد، شرکت‌ها قادر به رقابت و ادامه‌ی حیات نیستند مگر اینکه استراتژی‌هایی را توسعه دهند که هزینه‌ها را کاهش دهد، کیفیت را بهبود بخشد و بهره‌وری را افزایش دهد. چالش اصلی برای سازمان‌ها در این است که چگونه توازن میان چنین استراتژی‌هایی را برقرار کنند؛ چرا که این استراتژی‌های معمولاً بر ضد هم عمل می‌کنند. برای مثال بکارگیری یک استراتژی به منظور کاهش هزینه ممکن است تاثیر منفی بر کیفیت داشته باشد و یا موجب کاهش بهره‌وری گردد. مدیریت جریان مواد، محصولات، اطلاعات و زمان از طریق زنجیره‌ی تأمین اثر مستقیم بر موفقیت این استراتژی‌ها دارد (چان و سایرین^۱، ۲۰۰۲).

زنجیره‌ی تأمین، مجموعه‌ای از تمام عملیات یک شرکت است که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به هم پیوسته و در تعامل‌اند تا ورودی‌ها را به خروجی‌هایی تبدیل کنند که به دست مصرف‌کننده‌ی می‌رسد. هریسون و نیو^۲ (۲۰۰۲) نتایج یک نظرسنجی گستردۀ بین‌المللی در سال ۱۹۹۹ را گزارش داده‌اند که موضوعش روابط میان استراتژی سازمانی، استراتژی زنجیره‌ی تأمین و مدیریت کارایی زنجیره‌ی تأمین در شرکت‌های تولیدی در کشورهای صنعتی می‌باشد. این نظرسنجی مشخص کرد که ۹۰٪ شرکت‌کنندگان معتقد بودند کارایی زنجیره تأمین در دستیابی به برتری‌های رقابتی در آینده، مهم و یا بسیار مهم است (فورسلاند^۳، ۲۰۰۷).

¹ Chan et al.

² Harrison & New

³ Forslund

مدیران در سطوح مختلف می‌بایست از ارتباط میان کارایی زنجیره تأمین و استراتژی مالی شرکت و همچنین چگونگی تاثیر عملکرد روزانه‌ی شرکت بر کارایی مالی عمومی آگاهی داشته باشند. به گفته‌ی پریسوتی و ماهینی^۴ (۲۰۰۷) بیش از ۷۰ درصد از مخارج شرکت‌های تولیدی صرف فعالیت‌های مرتبط با زنجیره تأمین می‌گردد، که نشانگر تاثیر بالقوه‌ی مدیریت مؤثر زنجیره تأمین در بهبود بازده مالی یک شرکت است.

به منظور سنجش مؤثر تاثیر زنجیره تأمین بر بازده مالی شرکت، کارایی زنجیره تأمین می‌بایست با اهداف استراتژی مالی شرکت مرتبط باشد (کرمرز^۵، ۲۰۱۰). چالش بسیاری از کمپانی‌ها این است که همسویی و همترازی میان زنجیره تأمین و عملکرد های مالی هنوز در سطح ضعیفی قرار دارد. دلیل اصلی این وضعیت آن است که معیارهای کارایی زنجیره تأمین و بازده مالی به شکل های مختلف تعریف می‌شوند که موجب ایجاد مشکل در بازگردانی اقدامات عملیاتی زنجیره تأمین با تمرکز بر فعالیت‌های روزانه، برای بدست آوردن اهداف مالی می‌گردد (کامیرنلی^۶، ۲۰۰۶).

درک ارتباط میان معیارهای بازده زنجیره تأمین و معیارهای کلی در سنجش بازده مالی شرکت، نقشی اساسی در همسو کردن بازده فرآیندهای زنجیره تأمین با هدف استراتژی مالی شرکت دارد.

۱-۲ شرح و بیان مسئله تحقیق

ویژگی کلیدی محیط کسب و کار کنونی، تغییرات سریع است. در این فضای شرکت‌ها با محیط رقابتی ای در تعامل هستند که پیچیدگی، پویایی وغیر قابل پیش‌بینی بودن از ویژگی‌های اصلی

⁴ Presutti & Mawhinney

⁵ Kremers

⁶ Camerinelli

آن است (آکور و همکاران؛ ۲۰۰۳).^۷ تعامل مؤثر و سودمند در این فضای رقابتی نیازمند بهره گیری از مدل های کسب و کار اثربخشی است که ضمن داشتن انعطاف پذیری و پویایی لازم، قابلیت های مناسبی برای موفقیت در صحنه رقابت به سازمان عرضه کند.

تغییرات سریع تکنولوژی و تشدید فزاینده رقابت، منجر به تغییر پارادایم و واحد رقابت در بسیاری از صنایع شده است . شرکت هایی که با شناسایی و درک اینگونه از تغییرات، اقدام به تدوین استراتژی های خود می نمایند، احتمال موفقیت خود را در محیط کسب و کار افزایش می دهند. بر اساس نظر بسیاری از محققان مدیریت، در عصر فعلی دیگر شرکت ها و سازمان های منفرد نیستند که با یکدیگر به رقابت می پردازنند، بلکه این زنجیره های تامین هستند که در حال رقابت با یکدیگرند.

زنジره تامین را می توان به طور کلی مجموعه‌ی دو یا چند سازمان (مانند تامین کننده‌ی مواد خام، توزیع کننده، خرده فروش و ...) دانست که رسماً "از یکدیگر مستقل هستند و به وسیله‌ی جریان های مواد، اطلاعات و مالی با یکدیگر در ارتباط هستند . در واقع زنجیره تامین شامل همه واحد هایی است که به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم برای برآورده کردن نیاز یک مشتری

^۸ تلاش می کنند (چوپرا و میندل؛ ۲۰۰۷)

در تعریف دیگری از زنجیره تامین آمده است : تمامی تسهیلات، کارکردها و فعالیت های مرتبط با جریان اطلاعات و انتقال مواد و خدمات از مواد خام تا مصرف کنندگان را زنجیره تامین گویند.(شفیعی؛ ۱۳۸۸)

⁷ Acur, Nuran and Bititci.

⁸ Chopra, S., & Meindl

با وجودی که اصالتاً^۹ ادبیات زنجیره تامین در حوزه تولید و عملیات و به طور خاص در زمینه لجستیک و کنترل موجودی ها (جريان فیزیکی) شکل گرفته و سپس به سایر فرایندهای سازمانی و بین سازمانی گسترش یافته است و امروزه همچنان بخش عمده فعالیتها و فرایندهای مرتبط با مدیریت زنجیره نامین در تمامی مدلها و الگوهای ارائه شده عملیاتی و مبتنی بر معیارها و شاخص های کمی-عملیاتی می باشند، لیکن در یک نگاه جامع به فعالیت های سازمانی بر کسی پوشیده نخواهد ماند که موقیت شرکت ها و بقای آنها مستلزم انطباق هرچه بیشتر اقدامات مدیریت زنجیره تامین آنها با اهداف استراتژیک سازمانی و بین سازمانی است . این امر مستلزم این خواهد بود که انتخاب و سنجش معیارها و ارزیابی عملکرد زنجیره تامین در راستای اهداف استراتژیک صورت پذیرد (کرمز، ۲۰۱۰).^{۱۰} به خاطر ماهیت فعالیت های زنجیره تامین و همچنین خواستگاه اولیه آن در حوزه تولید و عملیات، کمتر دیده شده است که عملکرد زنجیره تامین با رویکرد استراتژیک مدیریت شود، ولی امروزه با توجه به شدت یافتن نرخ تغییرات و رقابتی شدن بیش از پیش محیط های کسب و کار، ضرورت این رویکرد بیش از گذشته احساس می شود . لذا لازم است شرکت ها از مدل ها و الگوهای بدست آمده از پژوهش های جدید در این حوزه استفاده نمایند. (کامیرنلی، ۲۰۰۶).^{۱۱}

از طرفی با توجه به جایگاه ویژه اهداف و معیارهای مالی در راهبری و مدیریت سازمانها از گذشته تا تاکنون، یکی از ضرورت های بلا تردید و حائز اهمیت در این راستا، ایجاد ارتباط بین مدیریت زنجیره تامین و اهداف استراتژیک مالی شرکت می باشد . به نظر یکی از موثرترین روش ها برای برقراری چنین ارتباطی، توسعه و بکارگیری مدل های سنجش و ارزیابی عملکرد زنجیره

^۹ Kremers, L.

^{۱۰} Camerinelli

تامین با توجه به اهداف استراتژیک مالی است، که در این تحقیق دنبال می شود . (الگازار و

همکاران؛ ۲۰۱۲)^{۱۱}

۱-۳ اهمیت و ضرورت تحقیق

به گفته‌ی پریسوتی و ماهینی^{۱۲} (۲۰۰۷) بیش از ۷۰ درصد از مخارج شرکت‌های تولیدی صرف

فعالیت‌های مرتبط با زنجیره‌ی تامین می‌گردد، که نشانگر تاثیر بالقوه‌ی مدیریت مؤثر زنجیره تامین در بهبود بازده مالی یک شرکت است.

چالش بسیاری از کمپانی‌ها در حال حاضر این است که همسویی و همترازی میان زنجیره تامین و عملکردهای مالی هنوز در سطح ضعیفی قرار دارد. دلیل اصلی این وضعیت آن است که معیارهای کارایی زنجیره تامین و بازده مالی به شکل‌های مختلف تعریف می‌شوند که موجب ایجاد مشکل در بازگردانی اقدامات عملیاتی زنجیره تامین با تمرکز بر فعالیت‌های روزانه، برای بدست آوردن اهداف مالی می‌گردد (کامیرنلی، ۲۰۰۶).^{۱۳}

درک ارتباط میان معیارهای عملکرد زنجیره تامین و معیارهای کلی در سنجش بازده مالی شرکت، نقشی اساسی در همسو کردن فرآیندهای زنجیره تامین با اهداف استراتژیک مالی شرکت دارد.

مدیران سطوح مختلف می‌باشند از این ارتباط و همچنین چگونگی تاثیر عملکرد روزانه بر شرکت بر کارایی مالی عمومی آگاهی داشته باشند . چرا که این ارتباط کمپانی‌ها را قادر می‌سازد اولاً به مدیریت و برنامه ریزی بهتر فرآیندهای زنجیره تامین در کوتاه مدت بپردازند و دوماً در بازه

¹¹ Elgazzar et al.

¹² Presutti and Mawhinney

¹³ Camerinelli and Cantu.